

Fractiereglement

Volgnummer: SF006
Status: Herzien vastgesteld
20 oktober 2014

1. Definities

- 1.1. Fractie: de statenleden en de fractievertegenwoordigers.
- 1.2. Statenleden: zij die hun benoeming op grond van hoofdstuk V van de Kieswet tot lid van Provinciale Staten in Zuid-Holland hebben aanvaard en lid zijn van D66
- 1.3. Fractie voorzitter: de door de leden van de fractie uit hun midden gekozen voorzitter.
- 1.4. Fractievertegenwoordiger: hij die op grond van artikel 65 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van Provinciale Staten van Zuid-Holland tot fractievertegenwoordiger is benoemd.
- 1.5. Medewerkers: fractiemedewerkers, vrijwilligers en stagiairs.
- 1.6. Lijsttrekker: degene die op de kandidatenlijst op nummer 1 (één) staat dan wel degene die door de Zuid-Hollandse leden is gekozen tot lijsttrekker.
- 1.7. Gedeputeerde: degene(n) die namens D66 deel uit maakt (maken) van het College van Gedeputeerde Staten.
- 1.8. Steunfractie: leden van D66 die door de fractie zijn benoemd tot steunfractielid
- 1.9. Regiobestuur: het bestuur van de D66 regio Zuid-Holland zoals door de leden gekozen.

2. Taakomschrijvingen, verplichtingen en rechten fractieleden

- 2.1. De lijsttrekker legt in de aanloop naar de verkiezingen en in de periode van collegevorming de fractie, indien van toepassing in overleg met de fractievoorzitter, de politieke strategie voor de lange termijn voor, waarna in een fractievergadering de politieke strategie voor de lange termijn wordt vastgesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met het door de leden vastgestelde verkiezingsprogramma.
- 2.2. In de eerste fractievergadering na de verkiezingen en binnen een maand na het aftreden van de fractievoorzitter kiezen de leden van de fractie uit hun midden een fractievoorzitter. De fractievoorzitter wordt gekozen met een absolute meerderheid van stemmen.
- 2.3. Binnen een maand na de verkiezingen doet de fractievoorzitter een voorstel voor de verdeling van het lidmaatschap van de Statencommissies en de invulling van overige functies aan de fractie. De fractie besluit hierover in de eerstvolgende fractievergadering.
- 2.4. De fractievoorzitter:
  - zit de fractievergaderingen voor;
  - coördineert de werkzaamheden van de fractie;
  - voert het woord bij het debat over de Kadernota en de algemene beschouwingen;
  - voert, in overleg met de fractie, het woord namens de fractie bij algemene en politiek gevoelige onderwerpen;
  - vertegenwoordigt de fractie bij officiële gelegenheden;
  - vertegenwoordigt de fractie bij het overleg van D66-fractievoorzitters van de provincies;
  - legt de fractie de politieke strategie voor de korte termijn voor;
  - geeft vorm aan de uitvoering van de politieke strategie van de fractie;
  - onderhoudt contact met de fractievoorzitters van de andere partijen;
  - neemt wanneer D66 zich in die positie bevindt deel aan het coalitiepartijenoverleg;
  - heeft een coördinerende rol tussen de D66-gedeputeerde(n) en de andere fractieleden;
  - vormt de spil tussen de fractie en het regiobestuur;
  - voert alle andere werkzaamheden uit die in zijn algemeenheid voortvloeien uit de functie van fractievoorzitter.
- 2.5. De vice-fractievoorzitter vervangt de fractievoorzitter bij zijn afwezigheid en vervult op dat moment alle taken van de fractievoorzitter.

- 2.6. De fractiesecretaris:
- is verantwoordelijk voor het personeelsbeleid van de fractie;
  - is verantwoordelijk voor de agenda en notulen van de fractievergadering;
  - is verantwoordelijk voor de rapportage over de werkzaamheden van de fractie;
  - is het eerste aanspreekpunt voor de medewerkers.
- 2.7. De penningmeester:
- draagt zorg voor de fractiefinanciën;
  - legt uiterlijk 1 december van ieder jaar de fractiebegroting van het daaropvolgende jaar ter goedkeuring voor aan de fractie;
  - legt uiterlijk 1 maart van ieder jaar verantwoording af aan de fractie over de financiën in het voorafgaande jaar aan de hand van de jaarrekening,
- 2.8. De gedeputeerde(n):
- worden, wanneer de fractie daarom vraagt, geacht met de fractie van gedachten te wisselen over al dan niet actuele zaken van politieke aard die spelen in het College van Gedeputeerde Staten, voorzover het niet om personen en niet om uitdrukkelijk geheim verklaarde zaken gaat. Fractie en gedeputeerde(n) nemen hierbij de eigenstandige staatsrechtelijke positie van gedeputeerde(n) en het besloten karakter van de beraadslagingen binnen het College in acht;
  - hebben omgekeerd het recht om bovengenoemde zaken aan de orde te stellen in de fractie.
- 2.9. De steunfractieleden ondersteunen de fractieleden desgewenst bij de voorbereiding van standpunten voor fractievergaderingen, commissievergaderingen en Statenvergaderingen.
- 2.10. Alle fractieleden worden in ieder geval geacht bij te wonen:
- de fractievergaderingen;
  - de plenaire vergaderingen van Provinciale Staten (uitgezonderd de fractievertegenwoordigers);
  - de vergaderingen van de Statencommissies waarvan zij deel uitmaken en alle andere vergaderingen die met hun woordvoerschapschap samenhangen;
  - de vergaderingen van de Statencommissies waarin zij plaatsvervanger zijn, indien een vast lid verhinderd is;
  - de ledenvergaderingen van de regio;
  - de vergaderingen van werkgroepen waar onderwerpen worden besproken waarvoor zij fractiewoordvoerder zijn.
- 2.11. De fractieleden stemmen hun inbreng voorafgaand aan de vergaderingen van de Statencommissies waarvan zij deel uitmaken onderling af en informeren kort nadien de overige fractieleden over essentiële ontwikkelingen die in de Statencommissie naar voren kwamen.
- 2.12. De fractieleden stemmen schriftelijke vragen, mondelinge vragen, initiatiefvoorstellen, interpellaties, agenderingsinitiatieven, moties en amendementen en het mede ondertekenen van moties en amendementen van andere fracties af met de fractievoorzitter.
- 2.13. Van fractieleden wordt verwacht dat zij via diverse media naar buiten treden om het D66-standpunt kenbaar te maken en toe te lichten door artikelen te schrijven en schriftelijke of mondelinge vragen te stellen. Van wezenlijk belang is dat artikelen, schriftelijke of mondelinge vragen het D66-standpunt versterken en dat de D66-fractie zich naar de media als politieke eenheid presenteert. Daarom worden de conceptteksten afgestemd met mede-commissieleden van D66-huize en aangemeld bij de fractievoorzitter en vice-fractievoorzitter die zo spoedig mogelijk besluiten of de teksten kunnen worden geaccordeerd. Bij bezwaar tegen de teksten overleggen de opsteller, de fractievoorzitter en vice-fractievoorzitter om te komen tot een oplossing. De definitieve teksten worden ter kennisgeving naar de fractie gestuurd.
- 2.14. Eventuele fractievertegenwoordigers worden aangesteld nadat de besprekingen over de vorming van een College van Gedeputeerde Staten in Provinciale Staten zijn afgerond met de verkiezing van de gedeputeerde(n).
- 2.15. Ten minste een keer per jaar voert de fractievoorzitter overleg met de statenleden, fractievertegenwoordiger en gedeputeerde(n) over hun functioneren. Hij kan hierbij een

vertegenwoordiger van het regiobestuur uitnodigen. Van het functioneringsgesprek wordt een schriftelijk verslag gemaakt.

- 2.16. De leden van de fractie worden geacht de afdrachtregeling politieke vertegenwoordigers van D66 Zuid-Holland te respecteren.
- 2.17. De leden van de fractie nemen in beginsel niet deel aan werkbezoeken in het buitenland, uitgezonderd werkbezoeken in Brussel in het kader van Europees overleg. Slechts indien het buitenlandse werkbezoek van buitengewoon belang wordt geacht voor de voorbereiding van een standpunt van de fractie, kan na overleg in de fractievergadering van deze regel worden afgeweken.

3. Fractieondersteuning

- 3.1. De fractiemedewerker(s) treedt (treden) in dienst bij de landelijke Stichting Fractieondersteuning D66 ter ondersteuning van de fractie. De fractie beslist op voordracht van de sollicitatiecommissie over de aanstelling van een fractiemedewerker.
- 3.2. Het regiobestuur en eventuele commissies van de Algemene Regiovergadering kunnen in overleg met de fractiesecretaris een beroep doen op ondersteuning door de fractiemedewerker(s) voor zover dat de ondersteuning van de fractie niet bemoeilijkt. Hierover maakt de fractiesecretaris in overleg met de fractiemedewerker(s) schriftelijke afspraken met het regiobestuur, dan wel met de betrokken commissies.
- 3.3. De fractiemedewerker(s) zorgt (zorgen) voor de onderstaande ondersteuning;
  - 3.3.1. Secretarieel
    - in samenwerking met de fractievoorzitter en fractiesecretaris voorbereiden van de fractievergaderingen, inclusief het opstellen van de agenda;
    - notuleren van de fractievergaderingen;
    - zorgen voor de post- en mailafhandeling;
    - assistentie tijdens de staten- en commissievergaderingen;
    - volgen agenda's fractieleden;
    - het verzorgen van de rapportage over de werkzaamheden van de fractie, en
    - regelen van organisatorische zaken, zoals pers- en publiciteitsactiviteiten;
  - 3.3.2. Inhoudelijk
    - in samenwerking met de woordvoerders voorbereiden van fractienotities, moties en amendementen;
    - voorbereiden van de mediastrategie;
    - vormgeven intern en extern communicatiebeleid;
    - het samenstellen en verzenden van de maandelijks nieuwsbrief, in overleg met het Regiobestuur;
    - up-to-date houden van de website;
    - bewaken voortgang en uitvoering besluiten;
    - voorbereiden van de evaluatie van uitgevoerde besluiten;
    - ondersteuning bij de voorbereiding van commissievergaderingen;
    - in voorkomende gevallen de fractie vertegenwoordigen en
    - alle overige zaken die in het arbeidscontract zijn overeengekomen.
- 3.4. De fractievoorzitter en de fractiesecretaris voeren ten minste jaarlijks een functioneringsgesprek met de fractiemedewerker(s).

4. Besluiten

- 4.1. Alle fractieleden zijn stemgerechtigd.
- 4.2. Over onderwerpen wordt openbaar gestemd.
- 4.3. Over personen wordt schriftelijk gestemd.
- 4.4. De helft plus 1 (één) van alle geldig uitgebrachte stemmen is voldoende voor een besluit. Bij een oneven aantal uitgebrachte stemmen is de helft plus ½ (half) voldoende voor een besluit.
- 4.5. Wanneer de stemmen staken geldt de volgende werkwijze:
  - 4.5.1. Bij het staken der stemmen wordt het onderwerp waarover is gestemd, geagendeerd voor de volgende fractievergadering.

- 4.5.2. Indien de stemmen ook bij de tweede stemming staken, beslist de fractievoorzitter wat het fractiebesluit is.
- 4.5.3. Wanneer het in verband met de spoedeisendheid van het onderwerp niet mogelijk is een tweede bespreking en stemming te agenderen voor de volgende fractievergadering, beslist de fractievoorzitter onmiddellijk wat het fractiebesluit is.
- 4.5.4. Staken de stemmen wanneer het besluit over personen gaat, dan wordt zo mogelijk het onderwerp geagendeerd voor de volgende fractievergadering. Indien de stemmen ook bij de tweede stemming staken, dan is bij een keuze tussen fractieleden de volgorde van de kandidatenlijst doorslaggevend. Gaat het om kandidaten van buiten de kandidatenlijst, dan beslist de fractievoorzitter wat het fractiebesluit is. In geval van een keuze tussen een fractielid en iemand van buiten de kandidatenlijst, dan beslissen de fractievoorzitter, de vice-fractievoorzitter en de fractiesecretaris gezamenlijk bij gewone meerderheid. Indien één van deze drie functionarissen zelf kandidaat is, wordt deze vervangen door het eerstvolgende fractielid van de kandidatenlijst.
- 4.6. De volgende beslissingen zijn altijd voorbehouden aan de statenleden:
  - besluiten over het wel of niet deelnemen van D66 aan een college;
  - besluiten die naar het oordeel van de fractievoorzitter zo zwaar liggen dat het voortbestaan van de coalitie in het geding is;
  - besluiten over het wel of niet continueren of later instappen van D66 in een coalitie;
  - besluiten over personen aangaande de fractie, PS en GS; en
  - besluiten aangaande het fractiereglement.
- 4.7. Indien met spoed moet worden gehandeld heeft de fractievoorzitter het recht te doen wat in het belang van D66, de D66-fractie of de provincie noodzakelijk wordt geacht. De fractievoorzitter zal zich dan achteraf verantwoorden aan de fractie.

5. De fractievergadering

- 5.1. De vergadering vindt in beginsel tweemaal per maand plaats op maandag vanaf 19.00 uur.
- 5.2. De helft van het aantal statenleden plus 1 (één) vormt het quorum. Bij een oneven aantal statenleden wordt het quorum gevormd door de helft van het aantal statenleden plus ½ (half). Statenleden die verhinderd zijn melden zich tijdig af bij de fractievoorzitter.
- 5.3. Aan de vergadering nemen in beginsel deel de fractie, een vertegenwoordiger van het regiobestuur, de medewerkers en de leden van de steunfractie. De gedeputeerde(n) wordt (worden) uitgenodigd indien zij en de fractie dat wenselijk achten.
- 5.4. In de vergaderingen voeren diegenen die deel uitmaken van de fractie het woord. Anderen kunnen het woord vragen via de fractievoorzitter. Toehoorders voeren enkel het woord op verzoek van de fractievoorzitter.
- 5.5. De vergaderingen zijn openbaar, tenzij het personen of vertrouwelijke (staten- en/of commissie-) onderwerpen betreft. In dergelijke gevallen vindt de beraadslaging besloten plaats.
- 5.6. Besloten beraadslagingen zijn alleen toegankelijk voor diegenen die conform art. 5.3. deel uitmaken van de vergadering, tenzij een fractielid om een vertrouwelijke vergadering verzoekt.
- 5.7. Over als geheim aangemerkte (staten- en/of commissie-) onderwerpen wordt per definitie vertrouwelijk beraadslaagd. Bij vertrouwelijke beraadslagingen:
  - zijn alleen de statenleden aanwezig en diegenen die naar het oordeel van de fractievoorzitter bij het beraad noodzakelijk zijn;
  - bespreken en besluiten de statenleden of een bespreking en stemming in een vertrouwelijke vergadering gerechtvaardigd is. Indien dit niet het geval is, wordt de vertrouwelijkheid opgeheven;
  - kunnen de statenleden bij meerderheid besluiten tot geheimhouding van de inhoud van het gehouden beraad en de genomen besluiten, alsook over de termijn waarin de genomen besluiten geheim moeten blijven. Deze geheimhouding kan eerder slechts bij meerderheid worden opgeheven of bij het verstrijken van de vastgestelde geheimhoudingstermijn uitdrukkelijk worden verlengd.

- 5.8. Te agenderen onderwerpen dienen uiterlijk 24 uur voor aanvang van de vergadering aan de fractiemedewerkers te zijn doorgegeven.
- 5.9. Op verzoek van de fractievoorzitter worden stukken besproken aan de hand van een fractienotitie.
- 5.10. Schriftelijke bijdragen en moties c.q. amendementen dienen in beginsel 24 uur voor aanvang van de vergadering te zijn gemaïld naar alle deelnemers aan de vergadering en worden dan geacht door de deelnemers aan de vergadering gelezen te zijn.
- 5.11. Indien een fractielid voornemens is afwijkend te stemmen, stelt hij dit in de fractievergadering voorafgaand aan de stemming aan de orde.
- 5.12. Indien een fractielid in een commissievergadering of elders een standpunt inneemt waarover niet vooraf overeenstemming is bereikt in de fractie, dan is de fractie vrij daar later een fractiestandpunt op in te nemen dat mogelijk afwijkt van hetgeen door het fractielid is ingebracht.
- 5.13. De fractievoorzitter kan indien een fractielid dit reglement niet respecteert de volgende sancties opleggen:
  - Het verwijderen uit de fractievergadering;
  - Het uitsluiten van deelname aan een aantal fractievergaderingen;
  - Het ontnemen van een of meerdere woordvoerderschappen;
  - Het definitief verwijderen uit de fractie.

6. De vergaderingen van de Statencommissies

- 6.1. De fractie is in principe vertegenwoordigd in alle Statencommissies.
- 6.2. Bij verhindering van de woordvoerder door ziekte of andere dringende (staten)werkzaamheden wordt hij vervangen door zijn plaatsvervanger. De woordvoerder informeert tijdig de plaatsvervanger.

7. De Statenvergaderingen

- 7.1. Tijdens de vergadering is minimaal 50% van statenleden, in de statenzaal aanwezig. Indien de fractievoorzitter dat noodzakelijk acht zijn alle statenleden in de statenzaal aanwezig.
- 7.2. Wanneer het fractievoorzitterschap en het woordvoerderschap financiën niet in één persoon zijn verenigd, voert de woordvoerder financiën (mede) het woord bij de financiële beschouwingen en de voorjaarsnota en najaarsnota, tenzij de fractie bij wijze van uitzondering anders beslist.
- 7.3. De spreektijden voor de woordvoerders worden in de fractievergadering voorafgaand aan de statenvergadering vastgesteld.

8. Collegedeelname en voordracht van de gedeputeerde(n)

- 8.1. In afwijking van artikel 4.4 is voor besluitvorming over deelname aan het College steun van minimaal 2/3 (tweederde) van de statenleden vereist.
- 8.2. De fractie is verantwoordelijk voor de voordracht van de gedeputeerde(n) bij deelname aan een College. Zij baseert zich hierbij op het advies van een gedeputeerdecommissie.
- 8.3. De fractie stelt ten behoeve van de selectie van de gedeputeerde(n) in overleg met het regiobestuur een profiel vast dat voldoet aan landelijke D66-richtlijnen.
- 8.4. De gedeputeerdecommissie wordt ingesteld door de fractie op het moment dat deelname aan een College wordt overwogen. Deze commissie bestaat uit:
  - een vertegenwoordiger van de fractie. Dit is in beginsel de fractievoorzitter respectievelijk de lijsttrekker indien de verkiezingen nog niet hebben plaatsgevonden, tenzij deze zelf kandidaat-gedeputeerde is.
  - een vertegenwoordiger van het regiobestuur. Dit is in beginsel de voorzitter, tenzij deze zelf kandidaat-gedeputeerde is.
  - een door de twee voorgenoemde leden geselecteerde onafhankelijke derde.
 De commissieleden kiezen zelf uit hun midden een voorzitter.
- 8.5. De commissie voert binnen een redelijke termijn gesprekken met D66-leden die in aanmerking komen voor een benoeming tot gedeputeerde. Statenleden geven voor aanvang van de gesprekken bij de gedeputeerdecommissie aan of zij in aanmerking willen

- komen voor een benoeming tot gedeputeerde. Indien zij van deze mogelijkheid geen gebruik maken, is een voordracht voor de in te vullen vacature uitgesloten.
- 8.6. Het advies van de gedeputeerdecommissie is vormvrij.
  - 8.7. De gedeputeerdecommissie deelt na het opstellen van het advies de potentiële kandidaten mee of zij in beginsel benoembaar worden geacht.
  - 8.8. De namen van de benoembare kandidaten worden – op het moment dat de gedeputeerdecommissie dat juist acht en de kandidaten hebben ingestemd – meegedeeld aan de Statenleden. In het geval de verkiezingen nog niet hebben plaatsgevonden, worden de namen enkel meegedeeld aan de top van de kandidatenlijst.
  - 8.9. De uiteindelijke selectie van de voor te dragen gedeputeerde(n) vindt plaats in een geheime fractievergadering. Besluitvorming vindt plaats conform het bepaalde in artikel 4.4 en 4.5.

9. Slotbepalingen

- 9.1. Dit fractiereglement kan worden gewijzigd met steun van minimaal 2/3 (tweederde) van de statenleden.
- 9.2. Binnen twee maanden na de verkiezingen dient het fractiereglement opnieuw te worden vastgesteld.
- 9.3. Fractieleden worden minimaal 5 (vijf) werkdagen voor de fractievergadering waarin de wijzigingen van het fractiereglement worden besproken schriftelijk in kennis gesteld van de wijzigingsvoorstellen.
- 9.4. Wijzigingen treden in werking de werkdag na de fractievergadering waarin over de wijzigingen is besloten.